

CONSIDERAȚII PRIVIND ADMINISTRAȚIA
PUBLICĂ ÎN CALITATE DE GARANT AL
RESPECTĂRII DREPTURILOR MINORILOR
ÎN ACȚIUNEA DE MATERIALIZARE A
LIBERTĂȚII DE CONȘTIINȚĂ ÎN ANUL
CENTENARULUI MARII UNIRI DIN 1918

Conf. univ. dr. Alina Livia NICU

Universitatea din Craiova

nicu1940ion@gmail.com

Abstract: The Public Administration – Guarantor of the Respect due to the Minors’ Rights in the Action of Materializing the Freedom of Conscience

The present work aims to be a reflection upon the role held by the public administration in the complex process of protecting the minors’ rights within a democratic society into which they might be the willingful or not witnesses of polemic disputes arisen between some people which do sustain certain opinions as a consequence of exerting their own rights issued from the freedom of conscience and the religious freedom. The importance of this theme does exist due to the psychological and physical features of the minors, to their aptitude of adopting some behaviours through imitation and to their natural need of feeling protected and safe. Another ground for approaching this theme is constituted by the strategical importance of children and young people for the future of the country. Thus some questions do naturally arise: to what extent might or not be reevaluated the freedom of conscience and the religious freedom in respect to the minors’rights and through what means the public administration could take some actions in order to prevent an excessive practice of the freedom of conscience as well as the possible lacks in the due respect of the minors’rights? The present work does rely upon the analysis of the current legal frame and it does as well contain some de lege ferenda suggestions.

Keywords: public administration, children’s rights, freedom of conscience

1. Determinări în alegerea temei

Societatea românească de douăzeci și nouă de ani se redefinește continuu. Ca orice organism viu, are stadii de evoluție. Evident că între evoluția organismului uman și evoluția organismului social există diferențe de ritm, dar în ambele cazuri factorii de mediu determină fundamental procesul de evoluție. Pornind de la aceste idei, în acest moment, când ne despart doar câteva săptămâni de ziua în care vom sărbători 100 de ani de la înfăptuirea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, m-am gândit că momentul fericit al unirii nu ar fi existat dacă în sufletul străbunilor noștri nu ar fi ars mistuitor flacăra unui vis: urmașii lor să trăiască uniți, într-o țară mare, o țară în care să le fie mai bine. M-am gândit că fiecare generație a înaintașilor noștri a păstrat din eul său cu sfințenie demnitatea și dorința de mai bine pentru urmași, jertfindu-se fără ezitare pentru a apăra ceea ce trebuia transmis urmașilor. Am auzit eu însămi de nenumărate ori la străbunici și bunici replica: „Lasă-mă pe mine! Ai grijă de copii!”. Am privit, neînțelegând prea mult atunci, cum vara întindeau cu pioșenie la soare lucrurile din lada de zestre și an de an tot adăugau piese de tezaur în acea ladă: azi un covor, mâine o maramă, poimâine o ie. Abia când ei au plecat să se odihnească am înțeles că în lucrurile acelea picurau în tăcere dorința lor de nemurire, dorința de a mai fi cu noi puțin și atunci când vor fi nevăzuți. M-am cutremurat și m-am întrebat pe mine însămi ce tezaur lăsăm noi urmașilor noștri? Noi am moștenit o țară mare, cu bogății imense. Ce lăsăm noi urmașilor? Este o întrebare la care nu voi răspunde în lucrare, ci la care aș dori să răspundă în mod responsabil toți decidenții în sinea lor și prin acțiunile lor. Am decis însă că este necesar a analiza în ce măsură administrația publică din România în acest moment acționează în conformitate cu acea replică ridicată de înaintașii noștri la rang de filosofie de viață: „Lasă-mă pe mine! Ai grijă de copii!”

Așa am ales să scriu câteva gânduri despre administrația publică în calitate de garant al respectării drepturilor minorilor în acțiunea de materializare a libertății de conștiință.

2. Scopul social și copiii ca subiect strategic de reglementare

Într-o societate democratică societatea civilă are un rol important în definirea scopului social. Pentru a înțelege acest rol se impune a analiza corelat cele două concepte. Analizând opiniile exprimate în literatura de

specialitate¹, am ajuns în anul 2002² la concluzia că scopul social trebuie înțeles ca fiind „binele comun asigurat prin conservarea ordinii sociale și înfăptuirea justiției, cu mențiunile că binele comun reprezintă binele societății ca entitate transindividuală și că binele comun trebuie considerat în orice moment în corelație simultană cu binele individual”.

Concept cu originea în opera lui Hegel, preluat de Marx, societate civilă înseamnă, într-o accepțiune³ „ansamblul raporturilor interindividuale ale structurilor familiale, sociale, economice, culturale, religioase, care se desfășoară într-o societate dată, în afara cadrului și intervenției statului”. În literatura de specialitate s-a subliniat că trebuie să facem distincție între accepțiunea stricto sensu a conceptului și accepțiunea lato sensu a acestuia pentru că societatea civilă trebuie percepută ca ordinea în care libertatea „este accesibilă chiar și celor lipsiți de curaj, de vigilență și distrați”⁴. Accepțiunea stricto sensu a conceptului de societate civilă a fost definită ca „acea parte a societății care se opune structurii politice (în contextul unei ordini sociale în care această separare a avut loc sau este posibilă)”⁵. Lato sensu societate civilă înseamnă „o societate în ansamblu, în cadrul căreia instituțiile nonpolitice nu sunt dominate de cele politice și nu se sufocă indivizii”⁶.

Altfel exprimat⁷ înțelesul restrâns al conceptului societate civilă este: „o grupare de instituții și societăți suficient de puternice pentru a preveni despotismul, dar în care accesul spre interior și către exterior se produce liber, fără a fi impus prin naștere, nici susținut de un ritual intimidant”, utilitatea conceptului constând în aceea că el definește o forță care poate superviza și se poate opune statului. Karl Marx însuși, în ciuda faptului că a fost cel mai influent critic al conceptului, a exprimat opinia că societatea civilă este adevărata autoritate, iar puterea

1 Dan Claudiu Dănișor, *Drept constituțional și instituții politice*, Editura Științifică, București, 1998, pp. 52-56; R. P. Marie-Benoit Schwalm, *La société, L'Etat*, Flammarion, 1937, p. 24.

2 Iulian Nedelcu, Alina Livia Nicu, *Drept administrativ*, Editura Themis, Craiova, 2002, p.12.

3 J. L. Quermonne, *Les régimes politiques occidentaux*, Seuil, Paris, 1986, p. 191; Ion Deleanu, *Premisele și mecanismele statului de drept*, Revista «Dreptul», nr. 12/1993.

4 E. Gellner, *Condițiile libertății. Societatea civilă și rivalii ei*, Editura Polirom, Iași, 1998, p.84.

5 Ibidem, p. 63.

6 Ibidem, p. 179 și 180.

7 Ibidem, p. 104.

statului, sau chiar independența lui, nu constituie altceva decât o fațadă, o simulare⁸.

În literatura de specialitate s-a subliniat existența diferențelor între conceptele „societate civilă”, pe de o parte, „societate politică” sau „societatea globală”⁹, pe de altă parte, care „este cea care, printre grupurile sociale, constituie ansamblul social cel mai vast, realizând cel mai înalt nivel de integrare, sau, încă, ansamblul social constituit din solidari care ating, în raport cu mediul său, cel mai înalt grad de autonomie”, dar și existența unei relații de interdependență rezultată din faptul că „socialul constituie starea pasivă a politicului” pentru că cetățeanul este el însuși „o forță politică latentă”. Practic, omul fiind ființă socială, rezultă rolul fundamental al cetățeanului, ca element component al societății civile, într-o societate democratică, cetățenii fiind celulele cu ajutorul cărora se creează grupurile.

Prezintă importanță relația dintre societatea civilă și administrația publică. Administrația publică, este, în sens funcțional, activitatea cu caracter dispozitiv și prestator, de organizare a executării și de executare în concret a legii, iar, în sens structural, este structura organizatorică al cărei personal desfășoară această activitate. În baza doctrinei din perioada interbelică, a doctrinei occidentale actuale și a modului de reglementare prin Constituția României din 2003 se poate afirma fără rezerve că administrația publică este o activitate care nu mai are caracter exclusiv statal, fiind realizată atât de stat cât și de comunitățile locale. Au apărut nuanțe noi în ceea ce privește raportul dintre societatea civilă și administrația publică. Administrația publică centrală și administrația publică locală, participă la dialoguri cu diverși reprezentanți ai componentelor societății civile, premisele acestui tip de dialog fiind create de însăși Constituția României prin reglementarea principiului cooperării între Guvern, pe de o parte, ca autoritate care asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice, și „organele sociale interesate”, pe de altă parte. În ceea ce privește administrația publică locală, înseși principiile autonomiei locale, descentralizării administrative și deconcentrării serviciilor publice, scot în relief preocupările pentru

8 Ibidem, p. 179.

9 Ibidem.

a răspunde prompt și cât mai eficient la problemele cetățenilor, probleme exprimate și susținute și prin intermediul componentelor societății civile.

Mâine există, dar are semnificație numai dacă există copiii. Copiii sunt cei care constituie viitorul unei micro sau macro colectivități și afirmația este ușor de susținut cu imagini din sate românești pe care industrializarea socialistă le-a transformat în locuri mai mult sau mai puțin părăsite prin atragerea tineretului de atunci la oraș, în cazul în care nu au fost șterse de pe suprafața pământului pentru a reda pământul agriculturii, așa cum a fost satul Italieni din județul Dolj. Perpetuarea ființei naționale chiar și în contextul mondializării este o necesitate de prim rang. Iată de ce copiii unei țări sunt cea mai mare bogăție a acesteia.

După o jumătate de secol de regim socialist, în care creșterea demografică era obiectiv al politicii interne și în care copiii erau antrenați în activități cultural – artistice și sociale de masă de la vârste fragede, fiind create organizații coordonate politic în acest scop – Șoimii patriei¹⁰, Organizația Pionierilor¹¹ – și în care probleme ca abandonul școlar, șomajul nu existau, regimul politic de atunci având ca preocupare prioritară eliminarea analfabetismului și dezvoltarea prin educație¹² a dragostei față de țară, lipsind însă libertatea de exprimare, libertatea de opinie, după reinstaurarea statului de drept în România, în perioada de consolidare a statului de drept organizat pe principii democratice, copiii trăiesc într-o

10 Șoimii Patriei a fost denumirea dată organizației care cuprindea copiii cu vârsta între 4 și 7 ani din România, înființată în anul 1976 cu scopul «de a contribui la „educarea moral-civică a copiilor, în spiritul umanismului, al dragostei și respectului față de patrie și popor, față de Partidul Comunist Român», așa cum se precizează la pagina 597 din Raportul final al Comisiei prezidențiale pentru analiza dictaturii comuniste din România, apud https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98oimii_Patriei vizitat la 23 octombrie 2018.

11 La sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial a luat ființă organizația „Pionierii României”, în 1947 pionierii fiind încadrați în Uniunea Asociațiilor de Elevi din România, iar la 30 aprilie 1949 într-o ședință solemnă au rostit angajamentul de pionier 500 de copii. Practic, în 1949 au fost create primele detașamente de pionieri din țară. <https://jurnalul.antena3.ro/scinteia/din-arhiva-cc-al-PCR/aniversarea-a-40-de-ani-de-la-crearea-organizației-pionierilor-319141.html> și <https://jurnalul.antena3.ro/scinteia/din-arhiva-cc-al-PCR/aniversarea-a-40-de-ani-de-la-crearea-organizației-pionierilor-319141.html> vizitate la 23 octombrie 2018.

12 Apreciez necesar a sublinia ca un aspect pozitiv al acelor vremuri faptul că în mod corect în conținutul cuvântului educație nu era inclusă doar formarea profesională în cadrul școlii, ci toate mecanismele de dezvoltare a nivelului cultural al individului, imaginându-se și implementându-se astfel de mecanisme: a) accesul la spectacole de teatru și de teatru radiofonic (repertoriul teatrelor și teatrului radiofonic cuprindea spectacole cu opere fundamentale din dramaturgia românească și internațională, iar în școli și întreprinderi existau periodic distribuiri de bilete la spectacole)....

realitate în care sunt confrunțați de mici cu particularitățile unei societăți de consum, cu aspectele generate de polarizarea socială, cu grava problemă a depărtării de părinții care lucrează în străinătate. Au apărut în relațiile sociale și aspecte noi referitoare la libertatea religioasă, la predarea religiei în școli, la exprimarea liberă a orientării sexuale, aspecte cu care copiii se întâlnesc în viața lor de zi cu zi și care le pot marca definitiv existența. Într-o asemenea situație rezultă că reglementarea în materia drepturilor copiilor este un domeniu strategic de reglementare, scopul social dobândind drept componentă esențială elaborarea unui ansamblu de norme juridice care să consacre drepturile copiilor și să instituie mecanisme pentru garantarea acestor drepturi.

3. Analiza cadrului legal

În materia drepturilor copilului România are o legislație modernă și armonizată cu legislația de profil internațională, existând, la nivel instituțional, create structurile care să implementeze legislația respectivă. Astfel, România a ratificat prin Legea nr. 18/1990¹³ pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, Convenție adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989, convenție care „încorporează, mai mult decât oricare alt document, întreg spectrul drepturilor omului – civile, politice, economice, sociale și culturale cu

....b) producția cinematografică bogată și cuprinzând dramatizări după operele fundamentale din literatura română (acele producții teaurizând creația de excepție a iluștrilor actori români) sau însuflețirea unor scenarii prin care a fost immortalizată o epocă despre care nu putem a nu recunoaște că a fost o epocă a industrializării, construcției de infrastructură și locuințe și a ridicării nivelului de cultură a populației care provenea din mediul rural, creațiile cinematografice respective fiind adevărate imagini document pentru urmași; c) implicarea, fără restricție a oricărui cetățean, fie copil, fie matur, în activități cultural-artistice și sportive, în acest scop fiind organizate competiții de masă (competiția polisportivă, care se desfășura din doi ani, începând din 1977, numită Daciada, care avea rolul de a încuraja participarea românilor în masă la sportul de amatori și al cărei rol benefic poate fi argumentat spre exemplu prin aceea că încă de la prima ediție au participat la competiție șase milioane de români, dintre aceștia două mii fiind selectați pentru sportul profesionist; Festivalul Național „Cântarea României”, inaugurat în 1976, care era un ansamblu de manifestări culturale organizate cu scopul „să îmbogățească și să diversifice viața spirituală a țării, să sporească aportul geniului creator al poporului român la patrimoniul cultural național și universal”. https://ro.wikipedia.org/wiki/Festivalul_Na%C8%9Bional_%E2%80%9EC%C3%AEntarea_Rom%C3%A2niei%E2%80%9D#cite_note-3 și <https://ro.wikipedia.org/wiki/Daciada>, vizitate la 24 octombrie 2018.).

13 Publicată în Monitorul Oficial nr. 109 din 28 septembrie 1990 și republicată în Monitorul Oficial nr. 314 din 13 iunie 2001.

scopul de a asigura dezvoltarea completă a potențialului copiilor într-o atmosferă de libertate, demnitate și justiție”¹⁴. În aplicarea principiilor din Convenție legiuitorul român a adoptat: Legea nr. 272/2004 - Privind protecția și promovarea drepturilor copilului¹⁵, Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției¹⁶.

În calitate de autoritate publică a puterii executive¹⁷ care îndeplinește funcția legală¹⁸ de reglementare constând în asigurarea elaborării „cadrelor normative și instituționale necesare în vederea realizării obiectivelor strategice” Guvernul României a adoptat H.G. nr. 679/2003 privind condițiile de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului maternal profesionist¹⁹, Hotărârea Guvernului nr. 502/2017 - privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului²⁰.

În completarea cadrului normativ au fost adoptate alte acte administrative normative dintre care menționăm: Ordinul nr.35/2003 al secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție privind aprobarea Standardelor minime obligatorii pentru asigurarea protecției copilului la asistentul maternal profesionist și a ghidului metodologic de implementare a acestor standarde²¹, Ordinul nr.137/2003 al secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție privind aprobarea Programei analitice a cursurilor de formare profesională pentru asistenții maternali profesioniști²², Ordinul nr. 21/2004 al Secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție pentru aprobarea standardelor minime

14 https://ro.wikipedia.org/wiki/Conven%C8%9Bia_asupra_Drepturilor_Copilului, vizitat la 23 octombrie 2018.

15 Publicată în Monitorul Oficial nr. 557 din 23 iunie 2004 și republicată în Monitorul Oficial nr. 159 din 5 martie 2014.

16 Publicată în Monitorul Oficial nr. 557 din 23 iunie 2004 și republicată în Monitorul Oficial nr. 739 din 23 septembrie 2016.

17 Conform prevederilor art. 1 alin. (1) din Legea nr. 90 din 26 martie 2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României.

18 Conform prevederilor art. 1 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 90 din 26 martie 2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României.

19 Publicată în Monitorul Oficial nr. 443 din 23 iunie 2003.

20 Publicată în Monitorul Oficial nr. 596 din 25 iulie 2017, care a abrogat H.G. nr.1437/2004 privind organizarea și metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului.

21 Publicat în Monitorul Oficial nr. 359 din 27 mai 2003.

22 Publicat în Monitorul Oficial nr. 702 din 7 octombrie 2003.

obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial²³, Ordinul nr.24/2004 al secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii pentru centrele de zi²⁴, Ordinul nr.288/2006 al secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului²⁵.

În ceea ce privește drepturile copilului consacrate și garantate prin lege, se impune menționat că prin Constituție este garantat²⁶ „un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor”, fiind reglementate „alocații pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori cu handicap” împreună cu „alte forme de protecție socială” reglementate prin lege, interzicerea exploatării minorilor și folosirea lor pentru desfășurarea de activități care le-ar putea afecta sănătatea, dezvoltarea fizică și psihică normală, care ar putea avea impact negativ din punct de vedere moral, interzicerea angajării minorilor la vârste mai mici de 15 ani. Aliniatul (5) al articolului 49 din Constituție definește o obligație legală în sarcina autorităților publice: obligația de a contribui la crearea condițiilor necesare pentru ca tinerii să poată participa la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.

În ceea ce privește garantarea, respectarea și promovarea drepturilor copilului, autoritățile publice locale și autoritățile publice de la nivel central au obligații legale în această materie²⁷, alături de . Judecătorii și personalul cu statut de polițist au misiunea de a restabili starea de legalitate în situațiile în care există neglijență în ceea ce îi privește pe minori sau conduită abuzivă în raport cu aceștia, indiferent că asemenea fapte sunt săvârșite de familie ori de terți. În materia drepturilor copilului operează principiul „interesului superior al copilului”²⁸ și principiile „egalitatea șanselor și nediscriminarea”, „responsabilizarea părinților cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești”

23 Publicat în Monitorul Oficial nr. 222 din 15 martie 2004.

24 Publicat în Monitorul Oficial nr. 247 din 22 martie 2004.

25 Publicat în Monitorul Oficial nr. 637 din 24 iulie 2006.

26 În articolul 49 – Protecția copiilor și a tinerilor.

27 Art. 1 alin.(2), Legea nr. 272/2004.

28 Art. 2 alin.(1), Legea nr. 272/2004.

„primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului”, „descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate”, „asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil”, „respectarea demnității copilului”, „ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate”, „asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție”, „celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil”, „asigurarea protecției împotriva abuzului și exploatării copilului”, „interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelație cu ansamblul reglementărilor din această materie”²⁹.

Din punct de vedere al structurilor care au competență în materia transpunerii în practică a legislației din domeniul drepturilor copilului, există în România un sistem articulat de structuri. Acesta cuprinde Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, la nivelul fiecărui județ o Direcție Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, iar la nivelul municipiului Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București alături de câte o Direcție Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului de Sector, fiecare dintre acestea funcționând ca instituție publică de interes local, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Local al Sectorului respectiv al municipiului București. În subordinea direcțiilor județene, ori a municipiului București există servicii specializate copii constând în centre rezidențiale³⁰ și centre de zi.

Aceste structuri trebuie să acționeze astfel încât copilului să îi fie respectate următoarele drepturi³¹: dreptul la stabilirea și păstrarea identității; dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele și orice persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament; dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia, ca urmare a unei măsuri dispuse în condițiile legii, de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția

29 Art.6, Legea nr. 272/2004.

30 Centrele rezidențiale sunt de tip: Casă de Tip Familiar, Complex de Servicii Specializate de tip Rezidențial Copii, Centru de Plasament, Centru Maternal, Centru de Primire în Regim de Urgență.

31 Conform Convenției cu privire la drepturile copilului.

situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului; dreptul copilului de a întreține relații personale și contacte directe cu ambii părinți chiar dacă aceștia locuiesc în state diferite, exceptând cazul în care exercitarea acestui drept contravine interesului superior al copilului; dreptul la educație; dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate și de a beneficia de servicii medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept; dreptul de a fi protejat împotriva exploatării și de riscul de a fi constrâns la o muncă susceptibilă să îi compromită educația sau să îi influențeze negativ sănătatea ori dezvoltarea fizică, mentală, spirituală; dreptul de a beneficia de un nivel de trai compatibil cu exigențele științifice referitoare la dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială; dreptul la asistență socială și asigurări sociale; dreptul de a fi protejat de riscul folosirii ilicite de stupefiante și substanțe psihotrope; dreptul copilului cu handicap la îngrijire specială corespunzătoare nevoilor sale speciale; dreptul la protejarea imaginii sale publice și a vieții private; dreptul la libertate de exprimare, de gândire, de conștiință și religie; dreptul la odihnă și vacanță, etc.

În activitatea lor structurile din administrația publică responsabile în materie de drepturile copilului colaborează adeseori cu instituții partenere, organizații neguvernamentale, donatori și sponsori.

Există la nivelul Ministerului Educației Naționale preocupare pentru respectarea dreptului la educație al copiilor. Astfel, Ministerul Educației Naționale desfășoară de paisprezece ani Programul național de protecție socială „Bani de liceu”, prin care se acordă un sprijin financiar pentru elevii din învățământul liceal.³² De asemenea, anual există un calendar al concursurilor școlare finanțate de minister pentru a promova excelența și a susține spiritul competitiv al elevilor, există recompense acordate elevilor care obțin rezultate notabile la concursurile internaționale. În colaborare cu consiliile locale, inspectoratele școlare asigură acordarea de burse de studii, burse de performanță.

Concluzii

Analiza cadrului legal evidențiază că există cadrul legal și instituțional pentru ca drepturile copilului să fie respectate. Totuși, există abandon

32 <https://www.edu.ro/bani-de-liceu>

școlar, există violență în școli. Acest fapt indică faptul că este încă de lucru la nivel guvernamentală pentru perfecționarea programelor de acțiuni la nivel național pentru eliminarea abandonului școlar, dar nu este suficient. Apreciem că ne aflăm într-un moment istoric în care trebuie să fim uniți cu toții, cetățenii români de pretutindeni, pentru a transmite copiilor ideea de unitate și un sistem de valori care să cuprindă respectul față de aproape ca formă de manifestare a respectului față de sine, reducerea egocentrismului și dezvoltarea altruismului, echilibrul în tot, dar cu precădere evitarea exceselor în materie vestimentară și comportamentală, dragostea față de locul natal și dorința de a se implica în dezvoltarea colectivităților locale pornind de la realitatea că statul nu poate crea resurse ci poate doar gestiona resursele pe care fiecare dintre noi le creează.

Chiar dacă poate părea demagogie, afirmăm convingerea că până nu ne reformăm pe noi înșine, în sensul de a adopta o atitudine care să conștientizeze în a nu mai aștepta doar să primim de la structurile statale diverse prestații și beneficii ci să și oferim colectivităților din care provenim sprijinul nostru concret în toate situațiile în care o putem face, să ne sprijinim concetățenii când au nevoie, fiind astfel model de urmat pentru copiii noștri, nu vom putea fi demni de urmașii care ne-au lăsat această Românie Mare și demnă de respect. Dacă ne dorim să avem o localitate frumoasă, curată cu infrastructură modernă, atunci nu trebuie doar să așteptăm ca permanent administrația publică să asigure activități de întreținere, ci trebuie ca noi să păstrăm curățenia, să întreținem spațiile din jurul locuinței, să protejăm mijloacele de transport în comun, sălile de spectacol, sălile instituțiilor în care avem acces pentru a beneficia de diverse servicii publice și chiar trotuarele sau carosabilul.

Cel mai urgent necesar demers al fiecăruia dintre noi este să le descoperim copiilor noștri modul în care au trăit înaintașii noștri, adică modest, demn și ferm, cu spirit de sacrificiu, să le transmitem adevărul că adevărata fericire există nu unde sunt bani mulți, ci unde ești împreună cu cei dragi sub binecuvântarea lui Dumnezeu, folosind resursele materiale chibzuit, așa cum făceau înaintașii noștri și că bani este un concept convențional, creat pentru a fi folosit în schimburile economice nu pentru a ne dezbină, a ne dezumaniza, pentru a ne îmbolnăvi și a fi transformat în idol.

Copiii noștri nu trebuie să mai fie agresați psihic de violența verbală și fizică pe care o întâlnesc pe stradă, în arenele sportive, în emisiunile TV și chiar în desenele animate ori în jocurile informatice.

Tratatul Uniunii Europene reglementând clar rolul statelor naționale, suverane³³, subliniind că Uniunea instituie o piață internă, o uniune economică și monetară³⁴, este datorია statului român de a acționa pentru conservarea valorilor noastre culturale, spirituale naționale, astfel încât copiii noștri să păstreze nealterate trăsăturile ființei noastre naționale

Dacă în zilele Revoluției de la 1848, transilvănenii participanți la Adunarea de la Blaj au afirmat „Noi vrem să ne unim cu Țara!”, în memoria lor și a celor care au participat la „Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noiembrie/1 Decembrie 1918” pentru a decreta prin Rezoluția de la Alba Iulia „unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România”, astăzi a venit timpul să avem ca deviză și crez personal „Noi vrem să ne unim pentru Țară!”

Bibliografie

- Dan Claudiu Dănișor, *Drept constituțional și instituții politice*, Editura Științifică, București, 1998.
- R. P. Marie-Benoît Schwalm, *La société, L'Etat*, Flammarion, 1937.
- Iulian Nedelcu, Alina Livia Nicu, *Drept administrativ*, Editura Themis, Craiova, 2002.
- J. L. Quermonne, *Les régimes politiques occidentaux*, Seuil, Paris, 1986.
- Ion Deleanu, *Premisele și mecanismele statului de drept*, Revista «Dreptul», nr. 12/1993.
- Ernest Gellner, *Condițiile libertății. Societatea civilă și rivalii ei*, Editura Polirom, Iași, 1998.
- https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98oimii_Patriei.

33 Art. 5 alineat (2), Tratatul Uniunii Europene: „În temeiul principiului atribuirii, Uniunea acționează numai în limitele competențelor care i-au fost atribuite de statele membre prin tratate pentru realizarea obiectivelor stabilite prin aceste tratate. Orice competență care nu este atribuită Uniunii prin tratate aparține statelor membre.”

34 Art. 3 alineat (3) și (4), Tratatul Uniunii Europene.

- ✦ <https://jurnalul.antena3.ro/scinteia/din-arhiva-cc-al-pcr/aniversarea-a-40-de-ani-de-la-crearea-organizatiei-pionierilor-319141.html> și <https://jurnalul.antena3.ro/scinteia/din-arhiva-cc-al-pcr/aniversarea-a-40-de-ani-de-la-crearea-organizatiei-pionierilor-319141.html>, https://ro.wikipedia.org/wiki/Festivalul_Na%C8%9Bional_%E2%80%9EC%C3%AEntarea_Rom%C3%A2niei%E2%80%9D#cite_note-3 și <https://ro.wikipedia.org/wiki/Daciada>.
- ✦ https://ro.wikipedia.org/wiki/Conven%C8%9Bia_asupra_Drepturilor_Copilului.
- ✦ Legea nr. 90 din 26 martie 2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României.
- ✦ Constituția României, 2003.
- ✦ Legea nr. 272/2004- Privind protecția și promovarea drepturilor copilului.
- ✦ Legea nr. 273 / 2004 privind regimul juridic al adopției.
- ✦ Convenția cu privire la drepturile copilului, Convenție adoptată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989.
- ✦ Tratatul Uniunii Europene.